

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

37. An propter confessionem invalidam sint ierum peccata omnia
Confessario aperienda? Et datur doctrina, quid in tali casu pœnitens
debeat facere, si confiteatur cum Confessaro, qui audivit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

De Sacram. Pœnitent. Res XXXVII. 113

supponimus inunctam fuisse pœnitentiam proportionatam, quæ jam erit impleta, & licet nullum fructum contulerit ex opere operato, quia non fuit pars veri Sacramenti pœnitentiæ, cum tunc non nisi sacrilega fuerit confessio, at fuit utilis ad præservandum pœnitentem à culpis, qui quidem est unus ex effectibus, & finibus pœnitentiæ inunctæ à Confessario. Secundo, quia inunctio pœnitentiæ licet in generali loquendo debeat esse juxta mensuram peccatorum, non est dubium, quin id non ita strictè accipiendum sit, ut in variis casibus non liceat pœnitentiam minuere, & valde mitiorem injungere, quam aliqui delicta postulabant; nam propter Jubilæum, aut imbecillitatem pœnitentis, vel intensissimum dolorem, cum quo accedit, potest multum de illa diminui. Ergo etiam poterit injungi ad arbitrium Sacerdotis multo impar culpis, ne cogatur pœnitens ad grave onus subeundum repetendi antiqua peccata, & exequendi pœnitentiam, cum jam aliam executus fuerit in confessione invalida. Confirmatur, quia si Confessarius audiret legitimam confessionem generalem per multos dies, & singulis diebus partem pœnitentiæ injungeret, non esset necessarium in fine confessionis peccatorum recordari, nec interrogare de pœnitentiis inunctis. Ergo idem erit in casu nostro. Ex quibus patet ad primum, est enim dispar ratio: nam alteri Confessario nihil dixerat, & ideo tenetur illi omnia manifestare; cum verò Confessarius est idem, verè illi jam dixerat peccata, quare non est necessaria repetitio in speciali. Et hæc omnia docet Granado ubi supra. Et quia codex rarus est, volui hic ad verbum transcribere. Unde licet probabiliter cum Layman ego asserui in 3. p. r. 4. Res. 223. Confessarium in tali casu validè absolvere, non autem licitè, nunc probabiliter puto ex rationibus supradictis, & validè, & sine peccato tale Sacramentum ministrare.

si, explicando species singulorum, & numerum.
 2. Imò postea n. 7. subdit, & ait; Quod, quamvis in prædicto casu melius sit, accusare se generaliter de omnibus peccatis dictis in prima confessione sacrilega, vel etiam de omnibus mortalibus totius vitæ, nihilominus, stando in opinione Granadi, posset alicui non videri improbable, quod talis accusatio generalis necessaria non sit, accusando tamen se de præterita confessione.
 3. Sed hæc procedunt secundum ipsum quando pœnitens confitetur cum Confessario; qui audivit confessionem sacrilegam; sed quid dicendum, si confiteatur cum alio Confessario; Pater Ferrantinus ubi supra numero decimo quarto cum sequenti, sic asserit: Hactenus de prima difficultate, quando Confessarius est idem, qui fuit in prima confessione: nunc de secunda, quando est diversus; ad cujus difficultatis explicationem valde facit prædicta opinio Granadi. Nunc solum proponam rationes, quibus antea peritius existimabam, posse idem probabiliter dici, sive Confessarius sit idem, sive diversus; hoc est, non esse repetendas confessiones sacrilegas, itaque non esse necessarium, ut sigillatim & speciatim repetantur peccata jam dicta, sed ad summum in communi, explicando tamen in specie, ac numero alia non dicta, verbi gratia, peccavi centies mortaliter in specie furti, millies in specie detractio nis, & sic de cæteris, quæ nunquam dicta fuerunt in confessionibus præcedentibus, sive culpabiliter omissa, sive postea commissa. Rursum feci quinquaginta præcedentes confessiones sacrilegæ. Et tandem acculo me generaliter de omnibus mortalibus, quæ in hujusmodi præcedentibus confessionibus dixi, vel acculo me de omnibus mortalibus totius vitæ.
 4. Prima ergo ratio eadem erat, quam pro sua opinione attulit Granadus, quod scilicet, quantum fieri potest, oportet, facilius reddere gravissimum onus confessionis. Nihil autem obstat, quominus dici possit, prædictam confessionem sufficere, etiam apud Confessarium diversum à primo: Ergo, minor probatur. Quia si juxta opinionem Granadi hoc non obstat, quando Confessarius est idem, sed omnino immemor peccatorum, ac status pœnitentis, atque etiam pœnitentiæ inunctæ; neque etiam obstat, quando Confessarius est diversus à primo. Probatur, quia Confessarius quantumvis idem, si sit immemor omnino peccatorum, status, ac pœnitentiæ, perinde est, ac quando est diversus; nihil enim plus scit de pœnitente Confessarius ille idem, quam diversus.
 5. Dices: Est diversitas in hoc, quod in secundo casu, quando Confessarius est diversus, peccata prius dicta, nunquam dicta sunt eidem, est autem obligatio dicendi peccata sua omnia uni, eidemque Confessario: ergo, &c. Cui objectioni tunc ego respondebam; illam esse diversitatem quandam materialem, & non talem, quæ deberet necessario attendi in quocumque casu. Debet quidem pœnitens, si vult validè ac licite sua peccata confiteri; quando nunquam alias ea confessus est, ea ipsa confiteri distinctè, & omnia uni, eidemque Confessario; non existente aliqua justa causa dimidiandi confessionem: fortasse tamen (sic ratiocinabar) non adeo rigorosè intelligenda est hujusmodi obligatio (cum non videatur constare de tali præcepto) dicendi omnia peccata uni, ut (supposito quod semel in una confessione dicta sint aliqua mortalia, & alia omissa, etiam culpabiliter) teneatur pœnitens non solum non dicta, sed

Sup. hoc casum in principio, & prope finem Resol. 2. not. præterit quæ hic est Res. antea dens.

NTON
 P...
 ...
 ...

RESOL. XXXVII.

An propter confessionem invalidam sint iterum peccata omnia Confessario aperienda?
 Et datur doctrina, quid in tali casu pœnitens debeat facere, si confiteatur cum Confessario, qui audivit confessionem sacrilegam, & invalidam, & quid, si cum alio Confessario confiteatur, & quomodo peccata debeat explicare.
 Et tandem advertitur posse frequenter accidere, quod pœnitens, qui diu eidem Confessario confessus est, possit uno verbo reiterare omnes illas confessiones dicendo: Acculo me de his omnibus, quæ tibi in aliis confessionibus confessus sum, &c. Ex p. 1. r. 8. & Misè. 8. Res. 41.

In casu quo pœnitens confitetur cum eodem Confessario me citato cum Granado, Ferrantinus de scandalo disp. 1. q. 79. n. 3. sic ait: Dico si Confessarius sit omnino immemor peccatorum, quæ audivit in prima confessione, nec recordetur, etiam in communi, qualis tunc esset status pœnitentis, nec qualis fuerit pœnitentia inuncta, tunc esse sigillatim omnia repetere, quoad speciem, & quoad numerum; posse tamen alicui non videri improbable quod pœnitens non teneatur ita ea repetere; sed satis sit, si dicat: acculo me de omnibus peccatis, quæ in prima confessione dixi, & de peccato, quod per culpam gravem omisi, & de omnibus aliis, quæ postea commi-

Tom. I.

K 3 equari

etiam dicta alteri Confessario diverso à primo iterum confiteri.

6. Hinc desumitur alia ratio, quæ talis est apud Navarrum *de penitent. distinct. 5. cap. consideret 5. Cautus*. Quod scilicet nulla ratione necessario concludi possit, integritatem confessionis esse necessariam omnino, seu iusta, & æqua lege id esse cautum, nempe consuetudine ab exordio Ecclesiæ in hunc diem servata, quæ à Christo in Apostolos, & ab eis in alios quasi per manus, ut ait Navarrus derivata esse merito credatur. Dici ergo juxta Navarrum talem legem, seu consuetudinem confessionis integrè faciendæ, & non immediatè, intelligendam esse non ita rigorosè, ut aliter fieri non possit in variis casibus in quibus non teneatur penitens omnia sua peccata uni, eidemque Confessario confiteri, inter quos casus videtur etiam comprehendi is, de quo agimus, nempe non esse repetenda iterum apud diversum Confessarium peccata jam dicta in prima confessione sacrilegè facta.

7. Tertia ratio consistit in eo, quod non afferatur textus aliquis in contrarium, ex quo necessario deducatur necessitas dicendi semper omnia peccata sua uni, eidemque Confessario.

8. Quarta ratio desumitur ex reservatione casuum: Unde probatur non solum quoad validitatem, sed etiam quoad licitum usum posse aliquando à penitente diminui confessionem; ita ut validè, ac licitè tam in secunda, quam in prima confessione solum dicantur aliqua peccata, non dictis aliis, quando aliqui nulla alia causa sufficiens ad dimidiationem confessionis intercedat, præter voluntatem Confessarii, & penitentis.

9. Quinta ratio desumitur ex eo, quod probabile est posse dari confessionem validam, & informem, hoc est, effectu gratiæ, per quam confessionem satisfiat præcepto. Et hæc omnia latè P. Ferrantinus ibi conatur probare, unde putat firmare probabilitatem suæ sententiæ.

10. Sed ego puto illam esse singularem, & pace viri doctissimi esse refellendam, nec omnino prædicandam, communiter enim DD. asserunt, & probant, in tali casu penitentem, quando confitetur cum diverso Confessario, cum quo non fecit confessionem sacrilegam, teneri denuò omnia peccata confessa iterum confiteri, & sic est praxis, & consuetudo Ecclesiæ, à qua non esse recedendum omnis ratio exposcit. Unde adversus Patrem Ferrantinum adducam tantum ex sua Societate aliquos DD. ut Dicastill. *de Sacram. tom. 2. tract. 8. disp. 8. dub. 5. n. 106.* ubi querens, an in confessione invalida repetenda, necesse sit iterum omnia peccata distinctè confiteri perinde atque si non essent confessa, sic respondet: Statuendum in primis est, si confessio fiat alteri distinctò Confessario, esse repetenda omnia, in quo non video Authores dissentire, tunc enim illi absolventi danda est plena notitia, nec enim illa absolvat, quæ non novit. Ita ille; cui adde eminentissimum Cardinalem Lugo *de penit. disp. 16. sect. 15. §. 3. n. 627.* ubi sic ait: Communiter responderi solet, quando confessio fit diverso Confessario, repetendam esse totam, quando fit eidem, non esse repetendam, si ille recorderetur vel peccatorum, vel status penitentis, vel penitentiæ impositæ, sed sufficere uno verbo accusare se de omnibus, quæ prius dixerat, addendo, si quæ sunt alia peccata, vel peccatum in illa fortè confessione omissum.

Sup. hoc supra in prin- 11. Hinc Gaspar Hurtadus *de Sacram. penit. disp. 8. diff. 8.* Querens, utrum quando confessio

repetenda est quia fuit invalida, necessarium sit iterum peccata distinctè confiteri, ac si non fuissent confessa; respondet: Difficultas hæc non procedit, quando confessio antea invalida repetenda est diverso Confessario, quia tunc ita distinctè repetenda est, ac si nunquam fuisset facta, sed quando repetenda est eidem Confessario, Et idem asserunt communiter Doctores.

12. Itaque relicta sententia Patris Ferrantini, & loquendo in casu quo confessio efficitur cum eodem Confessario, dico non esse repetendam jure gratiæ confessionem; sed si per illam sic in communi repetitur confessionem Confessarius habet, quando absolvit, aut quando injungit penitentiam, & remedia, tantam, & talem notitiam, quanta, & qualis sufficit ad injungendam penitentiam, & salutaria remedia, cognoscendumque statum penitentis, id videtur sufficere ad rationem illius judicii Sacramentalis. Unde si Confessarius penitentiam imposuit, & remedia adhibuit pro cæteris peccatis jam explicatis, sufficet explicatio illius quod relictum est, & explicatio peccati, quod commissum est, relinquendo illud, aut sufficet explicatio doloris, qui tunc in in ea confessione invalida defuit, ut jam absolutio valeat. Itaque si Confessarius prius in confessione invalida penitentiam imposuit, & ea est ipsi nota, vel nota ipsi fit à penitente, vel saltem recordatur quod ipse imposuerat penitenti salutarem penitentiam, cujus ipse penitens meminit, non est necessarium, quod Confessario fiat iterum distincta peccatorum confessio, sufficit enim confessionem fuisse aliquando distinctè illi factam à penitente, & à se impositam penitentiam, nec videtur esse fundamentum amplius eligendi ex parte Confessarii. Quod si Confessarius non imposuit penitentiam, nec illam taxavit, vel si id fecit, nec ipse, nec penitens recordantur qualis fuerit & quantæ; nec habet notitiam aliâ sufficientem ad eam prudenter taxandam, & imponendam; tunc necessarium est, quod ipsi fiat major confessio, quàm illa, quæ fit unico, & generali verbo; non tamen requiritur confessio omnino, & distinctè facta, sed sufficit talis, qualis satis est, ut Confessarius inde acquirat notitiam sufficientem ad prudenter taxandam penitentiam; ad id enim tantum requiritur nova confessio peccatorum, quæ jam antea distinctè explicata fuerunt: Ad cauendum autem in Confessario notitiam sufficientem ad taxandam, & injungendam penitentiam, & remedia, non requiritur confessio omnino distincta, sed sufficit illa confusa notitia, qualis post longam penitentis confessionem, solet in Confessario manere.

13. Ex quibus pro praxi Confessariorum non deseram hæc apponere aliqua notanda, quæ adducit Dicastillus *ubi supra n. 14. usque ad n. 122.* dicit enim primò contra Suarez, non esse necessarium iterum integrè repetere eidem Confessario confessionem quando prior non habuit effectum ex defectu doloris in penitente.

14. Dicit secundò, confessio facta Sacerdoti non habens jurisdictionem aut nondum Sacerdoti, non potest ipsa sola per se servire, ut ex vi illius absolvatur, qui fecit illam (& in hoc sensu puto esse veram Adriani, Paludani, Suarii, & aliorum aliorum doctrinam) sed necessarium est, quod aliqua ratione repetatur confessio coram illo jam habente requisita, ut sit ejus fori iudex. Dixi non posse ipsam per se solum servire, quia ipsa per se non fuit facta coram legitimo iudice, eaque propter per solum illam non posset absolvi penitens.

capio hujus
Resol. & in
aliis ejus
primæ not.

penitens: potest tamen ea notitia tunc habita seruire, ut, si accedat summaria quædam renovatio illius, possit absolvi, ad quod sufficere in Sacerdote illa notitia, & memoria, quæ manet ex illa priori narratione peccati, illa enim supposita, illa summaria renovatio sufficientem præbet materiam, & est sufficiens manifestatio peccatorum Sacramentalis, ut Sacerdoti constet satis materia, quæ illi iudicanda proponitur.

15. Dicit tertiò, quando confessarius audita confessione, nondum imposuit penitentiam, & omnino immemor est status penitentis, non satis est, quod penitens det illi peccatorum aliquam confusam notitiam. Hæc assertio est contra Gasparem Hurtadum *disput. 8. de pœnit. diff. 8.* ubi putat satis esse quod penitens tunc det confessario notitiam aliquam mediam, quæ nec sit unico verbo se referendo ad priorem notitiam, nec distincta reiteratio prioris confessionis, sed confusa quadam confessio peccatorum antea distinctè explicatorum, quam putat sufficere ut confessarius tunc possit prudenter taxare penitentiam: Oppositum ergo verum puto. Quia iudicium debet formari à confessario ex notitia, quam ipse, vel habet adhuc, vel processit ex illa, quam prius habuit iuxta dicta: non potest autem à confessario procedere ex tali notitia, nisi illius aliqua ratione sufficienti ad formandum iudicium memor sit, & ad imponendam salutarem penitentiam iuxta doctrinam Tridentini docentis *sess. 14. cap. 5.* ad hunc finem curatio nis requiri notitiam peccatorum mortalium in specie, & numero, quia quod ignorat, medicina non curat.

16. Et tandem pro coronide hujus Resolutionis apponam etiam hic ea, quæ ubi supra num. 123. subdit Dicastillus, ubi sic ait. Pro praxi advertendum est, quod si præcessit aliquando notitia distincta data Sacerdoti, quando jam erat legitimus iudex, & ille adhuc immemor iudicij, quod tunc formavit, & penitentia, quæ esset imponenda, adhuc pergat, & absolvat, licet id non licet faciat, non prius denuo procurando distinctam notitiam requisitam ad prudenter iudicandum, valebit quidem confessio, & erit non solum valida, sed directæ quoque absolutio ab illis, quæ, ut iudex, audivit, illicita tamen. Si verò notitia illa prior distincta data non fuit iudici, sive quia tunc temporis homo ille nondum erat Sacerdos, sive quia non habebat tunc requisitam jurisdictionem absolvendæ ab illis peccatis, & nihilominus postea factus Sacerdos, & iudex absolvat penitentem bona fide procedentem, utendo notitia confusa, quam denuo accipit, iudicandum erit de illa absolutione quoad valorem, & fructum gratiæ, perinde atque de confessione, quæ confertur moribundo, quando solum in confuso, & non distinctè confitetur, quia non aliter potest; licet enim talis confessio, & absolutio valeat ad gratiam, manet nihilominus in penitente obligato ad distinctè confitendum peccata, à quibus tunc fuit absolutus. Hoc itaque dicendum est in casu de quo agimus. Cum enim confessarius non habuerit distinctam notitiam, vi cuius suum munus præstaret, debet postea penitens, si defectum illum intellexerit distinctè clavibus subijcere peccata suo tempore, quod nondum factum est. Et simili olim discursu utebantur viri gravissimi, inter quos noster Arrubal, vir ingenio, virtute, atque doctrina clarus, & posthumis tomis editis in primam partem nobilis scriptor, à quo publicè in solenni quadam disputatione, dum esset meus Professor hanc doctrinam hausit. Ita Dicastillus.

17. Vide etiam circa superius dicta Coninch de Sacram. *diff. 7. dub. 19. num. 109.* Bonacinam de Sacram. *diff. 5. quest. 5. sect. 2. punct. 3. num. 15.* Suarez *tom. 4. disp. 23. sect. 6.* & alios penes ipsos, cum Cardinali de Lugo ubi supra, qui *num. 643.* rectè observat posse frequenter accidere, ut penitens, qui diu eidem confessario confessus est, possit uno verbo reiterare omnes illas confessiones; dicendo, *Accusor me de iis omnibus, quæ tibi in aliis confessionibus confessus sum.* Potest enim frequenter fieri, quod confessarius hic & nunc habeat æqualem, vel majorem fortè notitiam confusam de peccatis illis, vel de statu penitentis per illas omnes confessiones explicato, quam habeat alius confessarius, quando actu absoluit post longam confessionem generalem per plures dies factam: Si ergo hæc memoria confusa sufficit, sufficere etiam illa, ut possit uno verbo repetere penitens omnes illas confessiones; quod esset bonum, & facile remedium, quando scrupulum habet de defectu aliquo in eis, vel in earum aliqua commisso, accusando se simul de illo defectu, si culpabilis fuit.

Sup. hoc in tr. 4. Ref. 17. prope finem, per Ex quod inferitur.

RESOL. XXXVIII.

An quando confessio fuit invalida, vel ex parte penitentis, vel ex parte Confessarii, & penitens cum eodem Confessario confitetur, an teneatur de novo peccata explicare, si saltem neque Confessarius in confuso statum penitentis non recordatur, & si illum ita tamen absoluit, an dicta absolutio sit invalida?

Et in dicto casu an Confessarius peccaverit, sed non teneatur monere penitentem, de aliqua re, sed de peccato penitere? Ex part. 3. tractat. 4. Resol. 122, alias 123.

§. 1. **R**espondeo, quòd si confessio fuit invalida, vel ex parte penitentis, vel Confessarii, & penitens cum eodem Confessario confitetur, non teneatur denuo peccata explicare, si saltem confusè recordetur Confessarius illius statum, ut convenientem illi penitentiam imponere possit. Ita communiter DD. quos citant, & sequuntur Valquez in 3. part. tom. 4. q. 9. art. 3. dub. 3. & alij. Et ratio est, quia specifica peccatorum manifestatio, aut cognitio per se, & simpliciter non est de essentia, ac necessitate Sacramenti, sed tantum de necessitate præcepti divini, cui penitens antea satisfecit enumerando omnia peccata. Ergo solum tenetur defectu, v.g. contritionis supplere de omisso peccato, seu acculare.

Sup. hoc supra in Resol. 35. & in aliis eius annot.

2. Sed cum hæc omnia vera sint, difficultas est, si Confessarius statum penitentis, neque in confuso recordatur, & tamen illum absolvat; an dicta absolutio sit valida; de hoc casu olim interrogatus fui, & affirmativè respondi, & adduxi Layman in *Theolog. moral. lib. 5. tractat. 6. capit. 9. num. 6.* ubi sic asserit: Tamen Confessarius neque statum peccatoris generatim recordetur, sed id tantum, quòd sibi confessus fuerit, eumque jam rectè dispositum absolvat, peccatum illum quidem, cum non rectè suo munere in penitentia imponenda, &c. fungi possit, nihilominus absolutionem validam, & penitenti fructuosam fore. Ita Layman; ex quibus in tali casu Confessarius peccabit quidem, sed non tenetur monere penitentem de aliqua re, ut quidam Sacerdos scrupulosus putabat, quia confessio fuit valida; non tenetur igitur ad aliud, nisi de peccato penitere.

Sup. hoc in Resol. præterita, & lege ibi §. Et eundem, & supra in fine Resol. 36.